

Inatsisartunut ilaasortaq Aleqa Hammond, Siumut
HER

London Mining pillugu aamma pilersaarummit akileraarnikkut pisortanullu akitsuutitigut isertitassatut naatsorsuutigisat pillugu § 37 aqutugalugu apeqqummut nr. 2012-027-mut akissuteqaatit.

6. februar 2012
Sagsnr. 2012-060499
Dok. Nr.

Postboks 1601
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 32 56 00
E-mail: isiin@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Inatsisartut suleriaasiat § 37 imm. 1 malillugu London Mining-imi pilersaarummi akissarsiatigut isertitassatut, akileraarutitigut aamma pisortanut akitsuutitigut isertitassat pillugu Naalakkersuisunut apeqquteqaateqarsimavutit. Apeqquteqaat sammisaqarfinni akissuteqarfigisassanngorlugu innersuunneqarsimavoq.

1)

Aatsitassanut Naalakkersuisoq oqarsimavoq London Mining piallissagaluarpak ukiumut akissarsiatigut 300 mill kr atornissaat naatsorsuutigineqartoq. Kisitsisit taakku sunit tunngaveqarpat?

Taama isummernermi kisitsisit makku tunngavigineqarput; ingerlatsinerup nalaani aguaqatigiissillugu inuit 720-t missaat sulisorineqassasut missingerneqarnerat, London Mining-ip suliffeqarfittut ingerlatsinerup nalaani akissarsiat qaffasissusissaat missinger-suusiornermi tunngavigisat pillugit paasissutissat tunniunneqartut. Tamakku tunngavigilugit ukiumut akissarsiasatut katinneri ikinnerpaamik 300 mio. kr.-usussatut naatsorsuutigineqarput.

Piiaanissamut akuersissummik qinnuteqaat suli pissarsiarineqarsimanngimmat missinginerit tupinnanngitsumik suli missingiinerinnaagallarput.

2)

Tamatunnga ilutigitillugu paaserusuppara taakkunannga akileraarnikkut isertitat qanoq amerlatigissanersut naatsorsuutigineqarnersut?

Akissarsiat katinneri qanoq amerlatigissanersut akileraarnikkut qanoq isertitsissutigineqarsinnaanersut pillugit inuit ataasiakkaat qanoq amerlatigisunik isertitaqarnissaanni akileraarnikkut qanoq inissimasoqarnersoq apequtaassaaq. Piiaanerup nalaani akissarsiatigut akileraarnikkut isertitat ukiumut ikinnerpaamik 100 mio. kr.-usussatut missingerneqarput. Taakku qaavisigut saniatigut sunniutaasut isertitsissutaanissaat naatsorsorneqarsimanngitsut ilanngunneqartussaapput.

3)

Aatsitassanit piarneqartunit pisortanut akitsuutit qanoq amerlatigisut landskar-simut toqqaannartumik nakkatinneqassanersut Naalakkersuisut naatsorsuuti-gaat?

Pisortanut akitsuutit pillugit maanna oqallinneq eqqarsaatigigaanni apeqquteqartumut tupaallaataasinnaagunngilaq, London Mining-ip pilersaarutaanut atatillugu pisortanut akitsuutinik akileeqqusisoqartussanngitsoq. Pisortanut akitsuutit pillugit pissutsit taaneqartunut naleqqussaasut malittarisassaasut Aatsitassat pillugit tamakkunungalu ingerlatat pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 7, 7. december 2009-meersumi allanneqarsimapput; taaguutaa ilisimaneqarnerusoq tassaalluni: aatsitassanut inatsit. Taanna Inatsisartunit akerlerineqanngitsumik isumaqatigiissutigineqarluni 2009-mi ukiaanerani ataatsimiinnermi akuereqarpoq, akuersissunut ilaallutik partii Siumut – pisortanullu akitsuutit pillugit § 17-imi ima allassimasunik aalajangersagaqarpoq:

"§ 16 malillugu akuersissummi aalangerneqassaaq, piginnaatitsissummik pigisaqartoq akiliutinik pisortanut qanoq amerlatigisumik Namminersorlutik Oqartussanut akiliisassanersoq. Tamatumani aalajangerneqarsinnaavoq ukiumoortumik akiliummik akiliisoqartassasoq, sumiiffiup akuersissummut ilaatinneqartup annertussusia tunngavigalugu naatsorsorneqartumik (nunaminertamut akiliut). Taamattaq piumasaqaatinik aalajangersaasoqarsinnaavoq, aatsitassat allallu piiarsimasat tunngavigalugit naatsorsuineq aallaavigalugu akiliutinik akiliisoqartassasoq (tunisassiornermut akiliut), imaluunniit akuersissummut ilaasumik ingerlataqarnermi aningaasarsiornikkut iluanaarutit ilaannik Namminersorlutik Oqartussanut akiliisarnissaq pillugu piumasaqaatinik (iluanaarutinit akiliut)."

Naatumik oqaatigalugu aalajangersakkami eqqartorneqarput Namminersorlutik Oqartussanut akitsuutinik akiliutit (suliffeqarfiit pisortanut akiliutaat) aamma namminersorlutik oqartussat akuersissutini ataasiakkaani peqataanerat. Oqaasertalersorneqamera "akitsuutinik akiliineq" isumaqarpoq, akileraarutinik akililuteqarneq pineqarnani, kisiannili suliffeqarfiit pisortanut akiliutaat.

§ 17 immini ullumikkut ikummatissanik misissuinissamut qalluinissamullu akuersissutinik tunniunneqartuni tamani pisortanut akitsuutinik akiliisarnissamut piumasaqaatit aalajangersartarnerannut atornerqarpoq. Neqerooruteqartitsisarnernut atatillugu neqerooruteqarnernut piumasaqaatit tamanut saqqummiunneqartarput, ilaatigut najoqqutassatut akuersissut neqeroortitsinermit pineqartumut atuutsinneqartoq. Tamanut saqqummiusineq Aatsitassanut Pisortaqrifiup nittartagaatigut pisarpoq; bmp@nanoq.gl ullumikkullu 2012-imut Grønlandshavet-imut neqeroortitsinissaq paasiniallugu alakkarneqarsinnaasoq. Tassani takuneqarsinnaavoq, pisortanut akitsuutinik akiliisarneq pillugu piumasaqaatit annertoorujussuit sukumiisorujussuillu aalajangersarneqarsimasut. Assersuutigalugu selskabit uuliasortut pisortanut 60 %-inik akiliisussaapput (selskabinut akileraarutit, sinneqartoorutinit akileraarutit, pisortanut akitsuutinik akiliutit aamma sinneqartoomerni Nunaoil'ip pissarsiassai.)

Nunaminertaq aatsitassaqrifiusoq atorluarniarlugu akuersissummik pissarsissagaanni, piginneqatigiiffik selskabi Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffeqarluni nalunaarsorneqarsimassasoq tunngaviusaaq – taamaalillunilu Kalaallit Nunaanni inatsisinik eqquutsitsissusaalluni. Tamatuma kinguneraa piginneqatigiiffiit selskabit katillugit akileraarutitigut 37 %-inik akiliisussaananerat (selskabinut akileraarutit aamma sinneqartoorutinit akileraarutit). Nunat aatsitassarsiorfiusut unammillertigisatta akileraarusersuinerinut nallersuutissagutta, qaffasissusiisigut unammillersinnaassuseqartutut inissisimavugut. Unammillersinnaassuserpulli qulakkeerniarlugu, Naalackersuisut isumaat malillugu, aatsitassanik manngertunik misissuinissamut akuersissutini pisortanut akitsuutinik akiliisarnissamut piumasaqaatinik piffissap matuma nalaani aalajangernissarput periarfissaqanngilaq,

tamatumunnga ilutigitillugu Kalaallit Nunaat nunatut aatsitassarsiorfiusussatut kissaatigigtigalugu.

Maanna qaffasissutsit aalajangerneqarsimasut februar 2009-mi naalackersuisunit Siu-mut-mit aqunneqartunit aammaarlutik aalajangerneqaqqipput, taamani aatsitassanut periusissaq aalajangiunneqarmat, akileraartarnikkullu qaffasissuseq ima qaffasissuseqartussatut aalajangerneqarluni nunat allamiut aningaasaleerusuttut taamaallugit kajungilersinniarlugit, nunattalu aningaasarsiornikkut pitsaanngitsup tungaanut ingerlarnata mumisinneqarnissaa kisaatigineqarmat. Aammaarlunga eqqaasitsissutigeqqissavara Siumup taamani naalackersuisuunermini ISUA-nut akuersissut pisortanut akitsuutunik piumasaqaatitaqanngitsumik tunniussimammagu.

Pisortanut akitsuutit aamma akileraarusersuineq pillugu maanna politikkerineqartoq taamani Naalackersuisooqatigiit sammisami 2009-mi februarimi aalajangerneqartup nanginneraa. Tamatumunnga tunngaviuvoq pisortanut akitsuutunik akileeqqusisarnarup aallartinginnerani aatsitassarsiornermik suliffissuaqalernissap inerisarnissaa salliullugu kissaatigineqarsimammat.

Tamatumunnga atatillugu erseqqissaatigissallugu pingaaruteqarpoq, piffissami kingusinnerusumi akitsuutunik akiliisitsisarnissamut periarfissap atuutisilernissaa suli sorarunneqanngimmat. Tamanna pisinnaalluarpoq Kalaallit Nunaat nunatut aatsitassarsiorfiusutut pilernartutut siuariartorsinnaappat. Tamannattaaq Aatsitassat pillugit Periusissami 2009-mi Siumut-mit akuerineqartumi aamma allassimavoq.

Aatsitassanut inatsimmi aamma allassimavoq, misissuinissamut akuersissutini allassimangitsunik pisortanut akitsuutunik akiliisitsisarnissap atuutisilernissaa periarfissaqanngitsaq. Tamanna peqqutigalugu London Mining-imut pisortanut akitsuutunik akiliisarnissaaq pillugu akuersissutit taamani Siumup siulersugaanik naalackersuisut tunniussaata aallaavigalugu suliffeqarfimmut taarsiinissamut piumasaqaataasinnaasumik kinguneqarsinnaassaaq.

Imaanngilarli London Mining-imit pisortanut akitsuutunik akileeqqusinnginneq peqquataasoq, soorlu oqallinnermi saqqummiunneqarsimasutut, Kalaallit Nunaat akeqanngitsuusoq. London Mining aamma ingerlataqarniartut allat selskabitut akileraarutit aamma sinneqartoorutit akileraarutit akiliisartussaapput. Tunisassioriaaseq sunniuteqarnerlu pillugit akileraararnermut qaffasissuseq pillugu ingerlaavartumik misissueqqissaarinerit namminersorlutik oqartussat ingerlattaarpat, pilersaarutit sinneqartoorutaat Kalaallit Nunaannut tuttussat pisortat pissarsiaasaannik taaneqartartut, tassa imaappoq akileraarutit aamma akitsuutit isertinneqartussat. Misissueqqissaarinerit tamakku paatsuugassaangitsumik takutippaat maanna inissisimaneq aallaavigalugu – nunarsuarmioqatigiinni aningaasarsiornikkut ajornartorsiornerup nalaani – pisortanut akitsuutunik akiliisarnissaaq atorlugu iluanaarutit amerlanerusunik akiliisitsiniartarnissaaq unammilleqatigiinnikkut periarfissaqartinneqanngitsaq.

Pilersaarutit annertuut isertitaqaatigineqarnissaannik naatsorsuutit kissaatigigaanni, taamaallunilu suliffeqarfiit selskabit akissarsiatigut, selskabitut aamma sinneqartoorutit akileraarutit akilernerneqarnissaaq kissaatigigaanni, qularutissarpaalunnu attuumassuteqarput, ukiummi ingerlanerini eqqarsaatigisassat allanngoriaannaammata,

minnerunngitsumik tamakkununga ilaallutik savimerngit akiisa
eqqarsaatigineqarnissaat. Taamaattorli London Mining eqqarsaatigalugu
naatsorsuutigineqarpoq – maannakkorpiaq tunngaviusut ilisimaneqartut aallaavigalugit –
pilersaarutip nioqqutissiorsinnaassusiata nalaani aningaasat 15 aamma 20 mia. kr.-t
akornanni amerlatigisut nunatta isertitassaatut naatsorsuutigineqarmata.

Tamatunngalugu atatillugu – pisortanullu akitsuutit pillugit maanna oqallisigineqartumit
aallaaveqartumik – naggasiullugu ilisimatitsissutigisinnaavara,
aningaasaliissuteqarsinnaasutut ilimanaatillit arlallit piffissami kingulliunerusumi Kalaallit
Nunaanni akileraarnikkut qaffasissutsip allanngortilersaarneqarnera pillugu
aarlerissuteqarlutik nalunaaruteqarsimammata. Aningaasaleerusuttup allap
eqqaasimavaa akileraarutit amerlanerpaaffissaat pillugit isumaqatigiissusiornissaq
kissaatigalugu (akileraaruteqarnikkut patajaassuseqarnissaq pillugu
isumaqatigiissummik taaneqartartoq), tassa pilersaarutip ingerlateqqinnissaannut
isumminnginnerminni.

Taamaattoqassagaluarpas ukiorpassuarni inuiaqatigiittut aalajaatsumik tatiginartumillu,
siammasissumik politikikkut isumaqatigiissutigisimasaraluatsinnit ajornerusumik
inissisimalissaagut, Siumut-p tamanut ammasumik aalajangiutereersimasaraluaminnik
atorunnaarsitsinera pissutigalugu.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga
Med venlig hilsen

Ove Karl Berthelsen